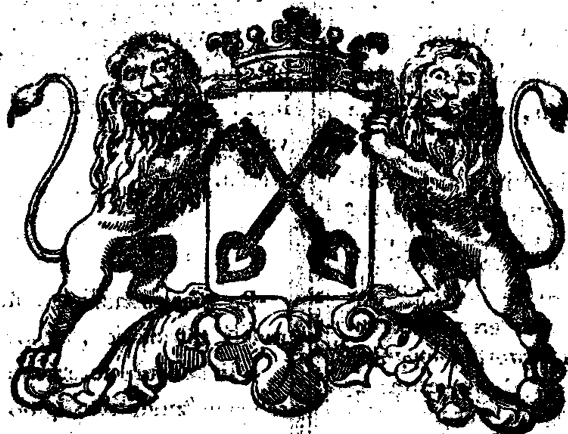
1852. **N°. 12**

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 15 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 14 October.

De *Oude* en *Nieuwe Rotterd. Cour.* bevatten elk een ingezonden stuk over den slechten toestand van het houtwerk op den Holl. spoorweg en het belang dat ten dien aanzien afdoende maatregelen worden genomen. Het *Handelsbl.* meent te dezer gelegenheid twee opmerkingen te moeten maken, ten eerste, om even als in genoemde stukken aan te dringen tot onderzoek ook van Regeringswege, en ten andere, dat het bestuur van den spoorweg beter zou doen om terstond officieel de waarheid bekend te maken, dan een stelsel van geheimhouding aan te nemen dat voedsel geeft aan allerlei geruchten, die al gaande weg hoe langer hoe vreeselijker gebeurtenissen verspreiden.

Wij zien ook niet in wat het bestuur bij die geheimhouding winnen kan. Gebeurde ongelukken, uit wat oorzaak dan ook, kunnen toch onmogelijk verzwegen of verborgen blijven, en nu foltert die geheimhouding honderden door de vreeselijke angst der onzekerheid.

— Onder het afdrukken dezer, verneemt men dat van Regeringswege bereids eene Commissie benoemd is tot onderzoek van het terrein en het materieel van den Holl. IJzeren Spoorweg.

— Het stoomgemaal van honderd paarden-kracht, te halfweg Amsterdam en Haarlem gesteld, vervaardigd in de fabriek van de Heeren P. v. Vlissingen en van Heel in de eerstgenoemde stad, en bestemd ter ontlasting van Rijnlands boezem, ter zake van het droogmaken van het Haarlemmermeer, is in tegenwoordigheid van leden der commissie voor deze droogmaking, in werking gebragt en daarbij is bevonden, dat al de werktuigelijke deelen goed waren gesteld. De verdere voltooijing zal nu spoedig kunnen volgen en het stoomgemaal zal derhalve eerlang tot verlaging van den genoemden boezem dienst kunnen doen.

— Behalve de reeds vermelde ongelukken op zee zijn nog berigten ontvangen van het vergaan van 3 vaartuigen. Twee zijn onbemand in zee gevonden, zijnde het eene door Kapt. Visser, van Hamburg, met 4 man zijner equipage bemand geworden, en het andere, eene schooner te Texel binnengesleept. Nog is te Zoutkamp aangedreven een flesch, waarin een briefje is gevonden met de woorden: in de laatste oogenblikken, Kapt. E. H. Ahrens, schip Marie van Rostock.

— Aan de stadswaag te Groningen is den 11den eene koe gewogen, wegende 1572 halve Ned. ℔, zij zal verder worden gemest. De moeder van die koe was in 1846, verkocht voor *f* 400.

— Te St. Michiel-Gestel is op den huize Ruwenberg den 6den dezer het opvoedingsgesticht geopend, bestemd om jongelingen voor den Priesterlijken stand voor te bereiden. Er zijn reeds over de 60 kweekelingen in opgenomen.

— In het *Weekblad van 't Regt* kwam dezer dagen een opstel voor over de in aantal steeds toenemende Faillissementen, eene kwaal, die voor onze nijverheid een vernielende kanker dreigt te worden, als een ervaren heelmeester niet spoedig de wonde uitsnijdt of uitbrandt.

Het gestadig toenemend getal, zegt dat artikel onder anderen, levert een verontrustend verschijnsel voor de toekomst. Een Faillissement is niet meer een voorwerp van schande en oneer maar het gewone huismiddel voor den koopman en winkelier, om zijne zaken, die door zorgeloosheid, luiheid, onkunde, uitspattingen, weelde en gewaagd spel in eenen benoiden toestand zijn geraakt, zoo al niet daaronder zelfs bedrog verscholen is, te herstellen; het is de weg om een ander op eene *legale* wijze van zijn eigendom te ontzetten. Men vreest niet meer de Failliet-verklaringen; integendeel, het is een zwaard, waarmede men den schuldeischer, die het waagt zijnen schuldenaar met eene geregtelijke vervolging te bedreigen, afschrikt. Voorbeelden zijn daarenboven ten allen tijde besmettelijk geweest.

Niet vreemd alzoo, dat wij het aantal Faillissementen tot die vroeger ongekende hoogte zien klimmen, en, zonder voorbehoedmiddelen daartegen, verwachten kunnen, dat dit kwaad zich nog gestadig zal uitbreiden. Doch vreemd noemen wij het, dat men het verschijnsel ziet, herhaalde klagten daarover hoort aanheffen, maar het hierbij ook laat blijven. Geene poging is tot dusverre aangewend om de oorzaken dier aanstekende ziekte op te sporen, geen middel tot dusverre aangewezen om die ziekte te breidelen.

De zaak komt ons evenwel ernstig genoeg voor ter overweging. Onberekenbaar is het nadeel, 't welk de maatschappij direct en indirect door de Faillissementen lijdt. Direct wordt dit ondervonden wanneer de schuldeischer, in plaats zijner volle 100 pCt., slechts een klein gedeelte daarvan ontvangt; doch niet minder groot en algemeen is het nadeel, 't welk de maatschappij op eene meer indirecte wijze daardoor ondergaat. Vraag het den winkelier, waarom zijne zaken genoegzaam stilstaan en als uitgestorven schijnen, en hij zal u wijzen op den Gefailleerde, die vóór zijn Faillissement zijne waren langs alle wegen en tegen iederen prijs, hoe laag ook, is gaan verkoopen, wiens goederen later, ten gevolge van het Faillissement, geregtelijk bij openbare veiling worden te gelde gemaakt of wel door den Gefailleerde zelven, na aangenomen accoord, bij wijze van uitverkoop verre beneden de fabrieksprijzen worden afgezet, om daarmede zijne weinig uitgeloofde procenten aan zijne schuldeischers te betalen. Het verlies, door menig winkelier op deze wijze geleden, zal welligt grooter zijn dan van velen der schuldeischers.

Doch zien wij vooral niet voorbij de nadeelige gevolgen, welke al die Faillissementen op industrie en handelsgeest in het algemeen zullen moeten uitoefenen. Welk nijver fabriekant of koopman zal zich langer aangemoedigd vinden om zich in ondernemingen en speculatien te begeven dáár, waar de zekerheid is weggenomen, de vruchten van zijnen geest of arbeid te zullen oogsten? De goede trouw is de ziel van een handel; durft men daarop niet meer te rekenen, dan is de ontwikkeling der nijverheid belemmerd, het handelsverkeer aan banden gelegd.

Als middelen ter bestrijding van het kwaad noemt de ongenoemde schrijver 1°. het weigeren van het aan de schuldeischers aangeboden accoord, daar nu de crediteuren, door het gemakkelijk aannemen, de medepligtigen worden der menigvuldige Faillissementen; 2°. minder slapheid en toegeeflijkheid aan zijde van den Regter in het Homologeren van het accoord en het Rehabiliteren van Gefailleerden, daar het geenszins *ongelukkigen* zijn, die door gewaagde ondernemingen of gemis aan kennis achteruit gaan, en die zich thans hoopvol en getroost in een staat van Faillissement begeven, om misschien *eerlijker en rijker* daaruit terug te keeren; 3°. krachtige handhaving van de strafwet op de bankbreuken door het Openbaar Ministerie.

De hier aangegeven middelen zullen zekerlijk meerendeels niet doeltreffend genoeg bevonden worden, om er de geheele afwending van 't kwaad van te verwachten; zij zouden toch veel afdoen ter bestrijding van de kwaal, die om 't belang der zaak wel van alle kanten met krachtige wapenen mag worden aangetast.

's GRAVENHAGE, 14 October.

Z. M. heeft den fuselier E. C. Rollier, van het wapen der infanterie in Oost-Indie, benoemd tot Ridder der 4de kl. van de Militaire Willems-Orde, ter zake van zijn gehouden gedrag bij het dempen, in de maand Maart 1851, van plaats gehad hebbende onlusten in de marga Roelan Tenga (Palembang).

— Z. M. heeft bij continuatie aangesteld onder anderen tot Kantonregter te Woerden Mr. C. J. N. Nieuwenhuis, en tot plaatsvervanger van den Kantonregter te Delft, Mr. H. A. A. van Berkel.

— H. M. de Koningin en Prins en Prinses Frederik worden in het eind dezer of in het begin der volgende maand van hunne buitenlandsche reis in de residentie terugverwacht.

— Wij kunnen met zekerheid melden dat de Heer van Zuylen van Nyevelt, als Minister van Buitenlandsche Zaken zal optreden.

— Het voorloopig verslag der commissie van rapporteurs, betreffende het VIde Hoofdstuk (Justitie) der Begrooting voor het jaar 1853, is thans bekend geworden. In de algemeene beschouwingen leest men het volgende:

»Vrij algemeen is men van oordeel geweest, dat vele opmerkingen, welke in gewone gevallen niet achterwege zouden blijven, thans minder gepast moesten schijnen. De Minister toch, eerst onlangs aan het hoofd van dit departement geplaatst, kan nog niet den tijd hebben gevonden, om reeds de vruchten te doen kennen van zijn arbeid aan zoo vele onderwerpen, welker opsomming sedert een groot aantal jaren, pleegt te geschieden.

»Meermalen werd de aandacht der Regering gevestigd op den arbeid der Staats-Commissie, in der tijd benoemd, om de Regering voor te lichten ten aanzien eener noodzakelijke herziening der wetten van Franschen oorsprong, welke hier nog geldig zijn. Die arbeid, op het einde van 1849 voltooid,

had reeds voorlang tot eene wetsvoordragt aanleiding moeten geven. De Rapporteurs hebben, naar aanleiding van het verlangen in de Afdeelingen, gemeend de zaak, bij vernieuwing en met aandrang, ter sprake te moeten brengen, hopende, dat deze herinnering de laatste zal wezen, welke van de Kamer, betreffende dit onderwerp, behoeft uit te gaan."

Tot de behandeling der afzonderlijke artikelen, overgaande dringt der Commissie onder anderen aan op de opheffing van het Hoog Militair Geregtshof en de vervanging van hetzelve door een Geregtshof zamengesteld uit gedelegeerde leden van een Prov. Geregtshof en van Hoofd-Officieren. Volgens de Commissie, zou daardoor eene belangrijke besparing kunnen worden verkregen.

Nog heeft de Commissie zich ongunstig verklaard, ten aanzien van den toestand der Rijks-policie, zoo als die bij de wet van 17 Dec. 1851 is ingerigt. Voorts is de bedenking geopperd, dat het stelsel, waarnaar de gevangenissen worden beheerd, te omslagtig is.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Donderdag 14 October.

In deze zitting zijn ingekomen verschillende Koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoo vele wets-ontwerpen met memoriën van toelichting, te weten: 1º. tot regeling van den pligt der provincie om behoeftige gemeenten te hulp te komen (ter vervanging van het ontwerp deswege, hetwelk door de Eerste Kamer is verworpen); 2º. tot het verleenen der toestemming tot het huwelijk van Prins Hendrik der Nederlanden met Prinses Amalia van Saksen-Weimar-Eisenach; 3º. tot regeling der ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen tot 31 December 1852 (in de vorige zitting onafgedaan gebleven).

Al deze stukken zullen worden gedrukt en rondgedeeld en naar de afdeelingen verzonden.

Nog is ontvangen eene missive van den Minister van Binnenl. Zaken, waarbij, ingevolge art. 195 der Grondwet, wordt aangeboden het verslag nopens den staat van het armwezen over 1850. — Drukken en ronddeelen, en in handen eener Commissie, bestaande uit de Heeren Ten Cate, Heemskerk, van Hall, van Voorst en Luyben.

ROTTERDAM, 12 October.

De Heer W. van Suylekom vierde gisteren zijne gouden bruiloft, in bijzijn van verscheiden kinderen, kinds- en achterkleinkinderen; drie jaren geleden is zulks door zijnen broeder gevierd, welk paar thans ook nog dit feest bijwoonde.

AMSTERDAM, 13 October.

Wij vernemen, dat de Heer Jhr. Mr. Jº. de Bosch Kemper, in de Raadsvergadering van den 6den dezer benoemd tot Hoogleeraar in de Regtsgeleerdheid en staatswetenschappen, bij de doorluchtige school alhier, heden zijn ontslag als Advocaat-Generaal bij het Provinciaal Geregtshof in Noord-Holland heeft verzocht, ten einde daarna het Hoogleeraars-ambt te kunnen aannemen.

— Alhier is een terrein aangekocht, op een der uitmuntendst gelegen gelegen gedeelten aan den buitenkant der stad, om, wanneer door algemeene belangstelling, genoegzaam fonds aanwezig is, dadelijk met den aanbouw van een voor matrozen-logement geschikt locaal te beginnen.

ELLEKOM (BIJ ARNHEM), 12 October.

Voor ongeveer drie weken werd bij den Predikant van Rossum alhier, door middel van inbraak, een zilveren schrijftoestel ontvreemd en een kistje met 700 gulden aan bank- en muntbilletten, van den dader werd niets vernomen. Den volgenden Zondag hield zijn Z. Eerw. opzettelijk over het gebeurde eene leerrede, naar aanleiding der woorden: »vergadert u geene schatten op de aarde, daar ze de mot en de roest verderft, en daar de dieven doorgraven en stelen. Maar vergadert u schatten in den hemel, daar ze noch mot of roest verderft en daar de dieven niet doorgraven en stelen. Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn." (Matth. VI. vs. 19 tot 21). Zoowel de verklaring, als toepassing was treffend en de belangstelling algemeen. 't Schijnt dat de dief zelf onder het gehoor des Leeraars zich bevond, en de preek bij hem hare uitwerking niet gemist heeft. Den volgenden morgen namelijk vond de Leeraar het gestolene ongeschonden op het raamkozijn staan, en was niet weinig verwonderd, het naziende, dat niets daarvan ontbrak, en hij aldus zich weder in het gerust bezit gesteld zag.

MAASTRICHT, 11 October.

Gisteren overleed de Heer L. M. H. S. Baron von Quadt Wickeradt von Huchtenbruck, gepens. Generaal-Majoor der Infant., Ridder der Militaire Willemsorde 4de kl. en van den Nederlandschen Leeuw. Hij was op den 21sten Sept. 1776 te Arnhem geboren. De overledene kenschetste zich door een edel opregt en standvastig karakter; hij gaf in zijne langdurige militaire loopbaan meermalen bewijzen van kennis, moed, beleid en trouw, en bewees, vooral in de moeijelijke dagen van 1830 en 1831, zeer gewigtige diensten aan den lande en aan zijnen Vorst. De algemeene achting volgt hem in het graf. (*Hblad.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 11 October.

De openbare bad- en wasch-inrigtingen voor de arbeidende klasse alhier vinden van dag tot dag meer deelneming. De 7 inrigtingen van dien aard werden in het laatste vierendeeljaars door 378,167 badenden bezocht, hetgeen 4,884 £ opbragt, en door 41,535 waschvrouwen, die voor 93,386 uren 506 £ betaalden. De baden kosten 2 pence en elk uur om te wasschen, waartoe de inrigting waschgerei en warm water levert, en het goed laat droogen, insgelijks 2 pence.

— De inteekening te Manchester geopend om de gedachtenis van Wellington te vereeren, heeft reeds *f* 65,000 opgebragt en men berekent, dat weldra het dubbel van die som, zal ingeteekend zijn. Men zal er een ruiterstandbeeld voor oprigten. Er zal tegen het einde van het jaar bijna geen stad van belang zijn, waar niet een standbeeld voor den Hertog zal opgerigt wezen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 October.

De merkwaardige rede van den President te Bordeaux, luidt, na een paar regels tot dank voor de ontvangst aldaar, als volgt:

»Het doel dezer reis was, gelijk gij weet, door eigen aanschouwing onze schoone zuidelijke gewesten te leeren kennen en hare behoeften grondig te verstaan. Zij heeft intusschen tot eene veel gewigtiger uitkomst geleid. Nooit toch, ik zeg het ronduit zonder hoogmoed en zonder valsche nederigheid, is door een volk meer regtstreeks, meer uit eigen beweging, meer eenstemmig de wil betuigd om zich van de zorgen der toekomst te ontslaan, door de bevestiging van een hem welgevallig staatsgezag in dezelfde hand. Het is door dat het thans het bedriegelijke kent van de verwachtingen waarmede het gevleid werd, en de gevaren waarmede het werd bedreigd. Het weet dat de burgermaatschappij haren ondergang in 1852 te gemoet ging, dewijl elke partij zich bij het vooruitzigt op de allen wachtende schipbreuk troostte met de hoop, hare vlag op het opdrijvende wrak te zullen planten. Het dankt mij, dat het schip gered is met de ophijsching van de vlag van Frankrijk en geene andere daarnevens. Genezen van zijne ingenomenheid met ongerijmde theorien, is het volk tot de overtuiging gekomen dat die gewaande hervormers slechts droomers waren; want er was nimmer evenredigheid en zamenstemming tusschen de door hen te werk gestelde middelen en de beloofde uitkomsten.

»Thans omringt Frankrijk mij met blijken zijner toegenegenheid omdat ik niet behoor tot het geslacht der in eene denkbeeldige wereld levende lieden. Om 's lands belang te bevorderen, is het niet noodig nieuwe stelsels toe te passen, maar in de eerste plaats vertrouwen op het tegenwoordige, gerustheid voor de toekomst te geven. Dat is de reden waarom Frankrijk tot het Keizerschap schijnt te willen terugkeeren.

»Er is evenwel eene beduchtheid waarop ik moet antwoorden. Zekere argwanige lieden zeggen: het Keizerschap, dat is de oorlog! Ik zeg: het Keizerschap, dat is de vrede! Het is de vrede; want Frankrijk verlangt het, en wanneer Frankrijk tevreden is, dan is de wereld in rust. De roem kan wel overgedragen worden als een erfgoed, maar niet de oorlog. Of hebben de vorsten die te regt roem droegen op hunne afstamming van Lodewijk XIV, zijne oorlogen hervat? Men oorloogt niet vermaakshalve maar uit noodzaak; en in die overgangstijden, waarin allerwege, nevens zoovele elementen van welvaart, doodelijk verderf ontkiemt, kan men naar waarheid zeggen: Wee hem die in Europa het eerste sein mogt geven tot eene botsing, wier gevolgen onafzienbaar zouden zijn!

»Doch ik erken het, ik heb even als de Keizer menige verovering te maken. Ik wil, gelijk hij, de afgescheiden partijen veroveren en voor de eendragt winnen; ik wil in den grooten stroom der natie die spranken terugleiden, welke thans, van de groote bedding afkeerig, zonder nut voor iemand te niet loopen. Voor de godsdienst, voor de zedelijkheid, voor den welstand wil ik dat nog zoo talrijke gedeelte onzer bevolking veroveren, hetwelk midden in een land van geloof en godsdienstzin ter naauwernood de geboden van Christus kent, hetwelk in het vruchtbaarste land der wereld naauwelijks met deszelfs vruchten zijne nooddruft kan voldoen. Wij hebben onafzienbare woeste gronden te ontginnen, wegen te banen, havens aan te leggen, rivieren bevaarbaar te maken, kanalen te voltooijen, ons spoorwegnet volledig te maken; wij hebben tegenover Marseille een uitgebreid Koningrijk Fransch te maken; wij hebben al onze groote westelijke havens nader te brengen tot het vasteland van Amerika, door de ons nog ontbrekende middelen van bespoedigd verkeer; wij hebben eindelijk alom puinhoopen weder op te bouwen, valsche begrippen te doen verdwijnen, waarheden te doen zegevieren.

»Zoo zoude ik het Keizerschap opvatten, indien het Keizerschap moet worden hersteld. Dat zijn de veroveringen waarop ik peins, en gij alle rondom mij, die met mij 's lands heil wenscht, zijt mijne soldaten."

Bij zijn vertrek van Bordeaux, zeide de President tot den Maire: »Gij hebt mij ontvangen als eenen souverein, gedenkt mijner als eenen vriend."

— De President die 's avonds den 11den dezer te Angoulême en de volgende dag te Rochefort is aangekomen, wordt aanstaande Zaturdag den 16den te Parijs verwacht, en zal aan het station van den spoorweg naar Orleans door de burgerlijke, geestelijke en militaire hooge autoriteiten worden ontvangen.

— Omtrent het werk van den Graaf de Montalembert, hetgeen dezer dagen als voltooid is aangekondigd, verneemt men dat dit geschrift hoofdzakelijk ten betooge strekken zou, dat het Katholicisme steeds gewonnen heeft bij de vrijheid van beraadslaging, en dat derhalve de leerstellingen van de *Univers* evenzeer in strijd zijn met de belangen van de Godsdienst als met de welbegrepen onafhankelijkheid van den menschelijken geest. In het kort, het nieuwe werk van den Katholieken redenaar en auteur zou, hoe vreemd het klinken moge, geheel tegen het dagblad gerigt zijn, dat zich het orgaan der Katholieke partij blijft noemen, hoe dikwijls ook gelogenstraft.

— Het fabriekwezen is, volgens *de Presse*, bekomen van den hevigen schok aan hetzelve door de gebeurtenissen van 1848 toegebragt. De bestellingen van weelde-artikelen, vooral ook voor Turkije, Rusland en Spanje, zijn weder aanzienlijk.

— Te Montauban zijn de Hoogleeraren van de faculteit der Protestantsche Godgeleerdheid aan den President voorgesteld. De Deken der faculteit ver-

klaarde den President dat het geluk Zijner Hoogheid vurig en opregt door de Protestanten gewenscht werd; dat zij zijne zaak en die van Frankrijk als ééne en dezelfde aanmerkten; dat zij Zijne Hoogheid smeekten hunnen eerbied en verknochtheid te beantwoorden met voortdurende goedgunstige bescherming. De President antwoordde met eene vriendelijkheid en gepastheid, welke zijne hoorders verrukte.

SPANJE.

MADRID, 3 October.

Het Regeringsblad van den 5den dezer behelst eene niet onbelangrijke beslissing betreffende hetgeen de drukpers en hetgeen de geestelijkheid, wanneer elk harer iets openbaar maakt, moet in acht nemen. Onlangs namelijk werd te Barcelona een geschrift tegen de Jesuiten-orde uitgegeven. De Bisschop achtte de orde daardoor zoozeer aangetast dat hij eenen herderlijken brief tegen het geschrift uitvaardigde, waarin hij tegen den schrijver op zulk eene wijze uitvoer, dat deze zich persoonlijk aangerand achtte en eene aanklagte wegens laster indiende, welke door de regterlijke overheid tot verder onderzoek werd aangenomen. Hierop is in het Regeringsblad een besluit afgekondigd, waarbij verklaard wordt dat handelingen van overheden en inzonderheid van Bisschoppen in de uitoefening van hun kerkelijk gezag, geen stof kunnen opleveren voor eene aanklagte van laster; op grond hiervan wordt die aanklagte te niet gedaan, en de regter, die ze aangenomen heeft, gelaakt; verder wordt bepaald dat een exemplaar van het bedoelde geschrift aan de bevoegde overheid te Madrid zal worden gezonden, om het te onderzoeken en naar bevind van zaken te handelen; terwijl de schrijver van hetzelve, zoo hij zich door den herderlijken brief verongelijkt acht, vrijheid ontvangt om zijne grieven tegen den Bisschop eerbiedig aan de Regering voor te dragen.

— Te Carolina, de hoofdplaats der Duitsche kolonie in de Sierra Morena, is den 30 Sept. de oudste man van Spanje en de laatste der aldaar gevestigde Duitschers, overleden, namentlijk Paul Firmenich, in den ouderdom van 121 jaren, 6 maanden en 8 dagen. Hij had in 1774 met vrouw en 3 kinderen zijne geboorteplaats Maischof, in Ahrthale, verlaten, en zich te Caroline gevestigd, voor welke plaats hij 22 maal tot alcade werd benoemd, en in welke hoedanigheid hij drie Koningen van Spanje ontving. Hij heeft al zijne kinderen overleefd, doch laat 82 kindskinderen na. Sedert 16 jaren had hij het gehoor en de spraak verloren, en leefde de 30 laatste jaren van honig, brood, melk en water.

NAPELS.

De Regering heeft tot den aanleg van een spoorweg tusschen Napels en Manfredonia besloten. Daardoor worden de Middellandsche en Adriatische zee in onmiddelijk verband gebragt. Ook heeft zij het verbod tegen den invoer van buitenlandsche paarden opgeheven.

— Uit Palermo verneemt men, dat twee lavastroomen van de Etna zich vereenigd en zes huizen te Milo vernield hebben. Thans wordt Zoppinelli door den verigen vloed, die echter schijnt te verminderen, bedreigd.

LUXEMBURG.

9 October.

Het ontwerp-adres, in antwoord op de Troonrede, medegedeeld, is door de commissie met eenparigheid van stemmen aan de Kamer voorgesteld. Dat adres is voor het grootste gedeelte een weerklank der Troonrede. Slechts op twee punten merkt men daarbij afwijking op, en wel in de zinsnede nopens het Duitsche Bond, en omtrent die, betrekkelijk de onderhandelingen met den H. Stoel. Deze eerste zinsnede luidt als volgt:

»Luxemburg heeft nimmer gezocht, zich te onttrekken aan zijne verpligtingen jegens het Duitsche Bond; het heeft die zelfs in zijne Constitutie willen opnemen. Het is die dan ook getrouwelijk nagekomen, en zijne staatkundige geschiedenis sedert 1848 getuigt, dat het die, meer dan eens, beter dan andere volken begrepen heeft. Zoo, Prins! heeft het aan Uwe opregte zorg beantwoord en zal het daaraan in de toekomst beantwoorden. Wij mogen ons vleijen, Prins! dat het Duitsche Bond, Luxemburg zoo gelukkig en zoo rustig ziende, begrijpen zal, dat eene redelijke vrijheid gepaard kan gaan aan orde en getrouwe naleving der traktaten. Gij hebt ons reeds gezegd, Prins! dat, welke gebeurtenissen er ook mogen volgen, de aanhoudende pogingen van den Koning-Groothertog zullen strekken tot de handhaving der eer en onafhankelijkheid van het Groothertogdom en zijne inwoners. Wij maken daar staat op, Prins"

De andere zinsnede is van den volgenden inhoud:

De Constitutie voorziet de onderhandelingen, welke de betrekkingen tusschen de Kerk en den Staat moeten regelen: de waarborg van voldoende stabiliteit voor de goede Luxemburgsche Geestelijkheid is een der constitutionele grondslagen van het concordaat, hetwelk wij van ganscher harte wenschen, om eindelijk den toestand der Kerk in Luxemburg vast te stellen, groot, magtig, vrij uit het godsdienstig oogpunt, maar onderworpen aan den Staat, aan de wetten van den Staat. De Kamer volhardt, wat betreft de wezenlijke voorwaarden van dit belangrijk tractaat, standvastig in hare vroegere beslissingen.

»De tegenwoordige strekking der Kerk, wij kunnen het niet verbergen, is verontrustend; de stoutheid der mannen, welke zij als hare organen erkent, is bij ons onbeperkt en teomeloos.

»De Staat moet voor het lager onderwijs waken, en het overigens wettig aandeel, hetwelk de Kerk bij ons aan het onderwijs heeft, is ruim genoeg. Met leedwezen, hebben wij haar in onlangs genomen maatregelen, middelen zien beproeven, welke den invloed en het beginsel der Regering in de scholen vernietigen."

OOSTENRIJK.

WEENEN, 9 October.

De Keizer heeft aan den Baron Hess en nog 3 andere Generaals opgedragen, de begrafenisplegtigheid van den Hertog v. Wellington te Londen te gaan bijwonen.

— Ten opzigte der nieuwe gemeente-wetten verneemt men, dat ieder Kroonland eene afzonderlijke hebben zal, en onderscheid gemaakt worden tusschen de plattelands en stedelijke gemeenten.

— Men meldt per telegraaph uit Triest van den 12den dezer, dat 9000 man Engelsche troepen bij Herat in de Persische Golf zijn ontscheept, zoo men denkt, om de onafhankelijkheid van Herat tegen de Persianen te doen eerbiedigen.

FRANKFORT.

11 October.

De Pauluskerk, die vóór 4 jaren ter beschikking werd gesteld voor de zittingen van het toen bestaande Duitsche Parlement, zal over 14 dagen weder ingewijd worden voor de eeredienst der Protestantsche gemeente.

— Men verneemt, dat onderscheiden bankiers der Israëlitische geloofsbelijdenis deze stad zullen verlaten, indien de protestatie door het bestuur der Israëlitische gemeente, ten aanzien van de uitsluiting der verkiezingen voor de Wetgevende Vergadering, zonder gevolg mogt blijven.

— Aan de in Posen gekomen Jesuiten is van Regeringswege alle uitoefening hunner bediening verboden.

RUSLAND.

Voor de Fransche ruiterij zullen eerlang 5000 alhier gekochte paarden over Warschau, Breslau, enz., per spoorweg naar Straatsburg worden gezonden. Zonder bijzonder verlof van den Keizer mogen geene paarden uit Rusland worden uitgevoerd.

— De firma Podsofsoff en Zn., te Petersburg, is ten bedrage van 2,400,000 zilv. roebels gefailleerd.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 28 September.

De algemeene Directeur in Europa, voor de groote Tentoonstelling, in Mei 1853 te New-York te houden, de Heer Busshek, te Parijs, wijdt heden een artikel in het *Journal des Débats*, aan het gewigt dier onderneming; hij zegt, dat de toezeggingen uit alle rijken van Europa ontvangen, aan deze Tentoonstelling met regt den naam van *Algemeene* doet geven; dat de bloei en daardoor toenemende weelde in N. Amerika aan de inzenders een talrijken verkoop verzekeren; dat de onderneming te luisterrijker zal zijn, naardien ze ook gewijd zal wezen aan de schoone kunsten. Het welslagen der onderneming is dan ook niet twijfelachtig; de oprigting van 't kristallen gebouw is begonnen, en de gelden, die verzameld zijn, geven aan de inzenders het groote voordeel, dat de commissie alle kosten van vervoer heen en terug op zich neemt; alleen die tot aan de haven van inscheping komen voor den zender; terwijl eindelijk zal gezorgd worden voor gelegenheid tot eenen goedkoopen overtogt uit Europa naar New-York.

— Gedurende de laatste drie dagen waren te New-York niet minder dan 10,000 landverhuizers, meestal Duitschers, uit Europa aangekomen.

STADS BERIGTEN.

De Milicien-Plaatsvervanger van het 4de Bataillon 6de Regiment Infanterie N. LUCAS, zich binnen deze Gemeente ophoudende, wordt uitgenoodigd zich ter Secretarie aan te melden.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen bij deze ingevolge Art. 203 der Gemeentewet, ter kennis van de ingezetenen, dat een nieuw ontwerp der Begrooting van de plaatselijke inkomsten en uitgaven voor de dienst van 1853 ter Secretarie dezer Gemeente voor een ieder ter lezing gelegd en tegen betaling der kosten verkrijgbaar gesteld is.

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 14 October 1852. De Secretaris v. PUTTKAMMER.

Burgerlijke Stand.

Van den 7 tot en met den 13 October 1852.

BEVALLEN: A. J. in 't Hol, geb. Halfheer, D. — G. Verbiest, geb. Miegg, D. — W. Janssen, geb. Bernard, Z. — J. van Ef, geb. Karpel, D. — S. Frankhuizen, geb. Regeer, D. — C. P. Sandifort, geb. Le Poole, Z. — H. van den Dop, geb. Hakman, D., levenl. — M. M. Kuiper, geb. Schener, Z. — C. van den Bergh, geb. van Buggemen, D. — J. W. van Reen, geb. Heykoop, D. — A. M. van Veen, geb. van der Bijl, Z. — F. Stoufen, geb. van den Burg, Z. — M. Schouten, Z. — A. Wijling, geb. Piket, Z. — J. van Ulden, geb. de Vink, Z. — C. Romijn, geb. Koevoet, Z. — J. W. C. Smit, geb. Oortwijn, D. — M. F. Reiveilo, geb. Henning, D. — J. van der Worm, geb. Broekhuizen, D. — A. Roomberg, geb. Breedeveld, D. — M. de Bruin, geb. Balkenende, Z. — M. Ehrismann, geb. van Beekvelt, Z. — M. Roos, geb. Tegelaar, Z. — A. M. Onvlee, geb. Mijjering, D. — S. van Dorp, geb. Boot, Z. — J. A. E. Oudenbroek, geb. Sisems, D. — E. Schild, geb. Koeke, D., levenl. — W. Peltenburg, geb. Olders, Z. — G. W. Keyzer, geb. Peters, D. — C. Tefij, geb. Verlind, D. — M. Korenhof, geb. van der Linden, tweel. beide Z. — M. Lambooy, geb. van Wijk, D. — M. E. van Heusen, geb. Stikkelorum, Z.

GEHUWD: J. Hogervorst, Jm. en N. den Dekker, Jd. — J. van der Tuyn, Jm. en J. Gijsman, Jd. — J. Loeps, gediv. en S. M. Post, Jd. — D. Waage, Jm. en J. G.

Smits, Jd. — A. Jesse, Jm. en E. de Bruin, Jd. — H. van Hoorn, Wed[r]. en M. Christiaanse, Jd. — J. P. Ouwerkerk, Jm. en W. Kriek, Jd. — P. Cambier, Jm. en J. Spek, Jd. — F. Mieremet, Jm. en M. H. Chardonnens, Jd. — J. T. L. Withof, Jm. en J. van der Kaay, Wed[e].

OVERLEDEN: J. J. van Weeren, Z., 2 j. 7 m. — T. Ouwerkerk, 73 j. — C. Vroom, Z., 20 m. — M. Staveleu, geb. Poelgeest, 77 j. — M. de Wekker, D., 5 j., — C. Moote, geb. Hennis, 48 j. — A. Kerpel, Z., 15 m. — P. J. Ridel, 66 j. — M[a]. van der Schilp, 19 j. — A. N. Burgersdijk, Z., 2 m. — A. N. de Koning, Z., 22 m. — H. Korswagen, 34 j. — W. van der Reyden, D., 10 w. — D. Gijbels, 27 j. — P. Hakkaart, 38 j. — A. J. Scholten, 34 j. — M[a]. Verkouw, 82 j. — J. Swaan, geb. Koet, 29 j. — P. J. Ter Meer, 36 j. — A. M. Liber, D., 3 m. — A. Groeneweegen, geb. van Eijk, 55 j. — M. H. Oudshoorn, D., 2 m.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 11[den] October de Heer W. J. L. Umbgrove, van Amsterdam, in de Regten, met *Theses.*

218[de] Staats-Loterij.

Trekking der Vierde Klasse.

3[de] Trekking: N[os]. 13979 en 15673 ieder een prijs van *f* 1,250. N[os]. 482, 6714, 3735, 16194 en 15663 ieder een prijs van *f* 1,000.

4[de] » N[o]. 14546 een prijs van *f* 5,000. N[os]. 6896 en 17200 ieder een prijs van *f* 1,000.

De Directeur van het Postkantoor verwittigt het Publiek, dat met 15 October de Winterdienst op de Spoorwegen een aanvang nemende, de ligting der Hulpbussen zal zijn als volgt:

's Morgens ten 7¾ en ten 11¼ ure. 's Avonds ten 3¼, 6 en 8¼ ure, terwijl de Bus aan het Post-Kantoor tot des nachts 12 ure zal worden geligt.

LEYDEN, 14 October 1852. W. P. KLUIT.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: JOH. THEOD. LUDWIG WITHOF,
EN
LEYDEN, 13 October 1852. JOHANNA VAN DER KAAY,
Wed. H. J. V. D. BERG.

De Ondergeteekenden betuigen, ook namens wederzijdsche betrekkingen, hunnen opregten dank voor de betoonde belangstelling, bij gelegenheid van hun Huwelijk.

D[r]. G. W. A. PLAAT.
LEYDEN, 14 October 1852. E. G. PLAAT, van KATWIJK.

Men vraagt *te Koop*: een eenvoudige DRAAIBANK, voor *Houtwerk.* Opgave van prijs, en waar te bezigtigen, met *franco* Brieven onder Letter M. bij C. A. VAN IMMERSEEL MOUNIER, te *Leyden.*

AANBESTEDING.

De Commissie van Administratie over de Gevangenissen te Leyden zal, onder nadere goedkeuring van het Departement van Justitie, op Donderdag den 28[sten] October 1852, des middags ten 12 ure, in het Huis van Arrest te *Leyden*, in het Openbaar Aanbesteden:

De LEVERANTIE DER BENOODIGDHEDEN tot Onderhoud en Verzorging der Gevangenen in de Huizen van Militaire Detentie buiten *Leyden* en van Arrest te *Leyden*, gedurende het geheele jaar 1853; bestaande in: *Rogge, Tarwe, Aardappelen, Rund- en Kalfsvleesch, Rundvet, Boter, Schenkelvleesch, Gort, Rijst, Gele- en Groene Erwten, Gewenten, Zout, Peper, Azijn, Olie, Kaarsen, Groene Zeep, Koffij en Cichorei, Zoete- en Karnemelk, Wijn, Bier, Stroo, Steenkolen, Turf, Hout, Zand, Bureaubehoeften*, bestaande in: *Papier, Pennen en Potlooden, Stal- en Heidebezems en Heideboenders.*

Zullende de Monsters van de Rogge en Tarwe, den Turf, het Papier, de Pennen, de Potlooden, de Stal- en Heidebezems en de Heideboenders in eerstgenoemd Gesticht voorhanden zijn.

De Voorwaarden, waarin de nadere bepalingen zijn vermeld, zullen ter lezing liggen in de beide Gevangenissen.

De billetten van inschrijving zullen na 11 ure van den dag der Aanbesteding niet meer worden aangenomen.

OPENBARE VERKOOPING,

te Noordwijk aan Zee en Noordwijk-Binnen.

Op Vrijdag den 15[den] October, zal ten overstaan van M[r]. J. G. KANT, Griffier bij het Kantongeregt *Noordwijk*, worden Verkocht: ten 11 ure, bij de Bergplaats van C. VAN DER SCHALK, *te Noordwijk aan Zee*, het CASCO of WRAK met de MASTEN, van het bezuiden *Noordwijk aan Zee* gestrande Galjoetschip *Elisabeth*, gevoerd geweest door Kapt. PAUL KRUSE, mitsgaders de geborgene Ankers, Zeilen en verdere Inventaris en Gereedschappen; en ten 2 ure, in het Logement »*het Hof van Holland*« te *Noordwijk*: circa 30 Lasten TARWE, geborgen uit het voornoemd Schip, liggende in het Pakhuis te *Noordwijk van Zee.*

De Goederen zijn op den Verkoopdag te zien.

TE HUUR:

in het beste gedeelte dezer Stad, een voor iedere zindelijke Vrouwezaak geschikte WINKEL. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letter M. aan het Bureau dezer Courant.

Men is van meening, ten overstaan van den te *Leyden* residerenden Notaris J. P. W. SCHERMER, op den Huize *Duinzigt*, *onder Oegstgeest*, op Vrijdag den 22[sten] October 1852, des voormiddags ten 10 ure precies in het Openbaar en om *contant geld* te Verkoopen:

Zes VAREN MELKKOEIJEN; vier VETTE KOEIJEN; een PINKVAARS; een BOERENWAGEN, MELKEMMERS, KETELS en BOUWGEREEDSCHAPPEN; een goed onderhouden en gemakkelijke VIGILANTE voor vier personen met Blaauw Laken bekleed; een Bruin Merrie KOETSPAARD; een Eenpaards Zwart Tuig, verscheidene Stalbehoeften en een partij HOOI.

Verder eene fraaije Verzameling BLOEMEN en ORANJERIE-PLANTEN, AGAVEN, BLOEMENBAK, tien LESSENAARS met Ramen, Rietmatten, Tuinbanken en Tuingereedschappen; en eindelijk vijf PAAUWEN, twee fraaije Goudlakensche FAISANTEN, een paar bijzonder schoone Zilverlakensche FAISANTEN, KIPPEN, DUIVEN en EENDEN.

Alles nagelaten door wijlen Zijne Hoogwaardigheid C. L. Baron VAN WYKERSLOOTH VAN SCHALKWIJK, *Bisschop van Curium, enz. enz.*, en ter plaatse voormeld, te bezigtigen des Donderdags voor de Verkooping, van des Voormiddags 10 tot des Namiddags 4 ure.

☞ De KOEIJEN zullen het laatst verkocht worden.

Door den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK alhier, is alom verzonden:

door M. SCHRANT, *Hoogleeraar.*

DE WAARHEID VAN HET CHRISTENDOM, betoogd uit de Bekeering van den Apostel PAULUS, door GEORGE LORD LYTTELTON, Lid van het Britsche Parlement, op nieuw uitgegeven . *f* 0,80.

Vroeger zag bij hem het licht:

KANSELREDENEN OVER DE GELIJKENIS VAN DEN VERLOREN ZOON . . . . *f* 1,80.

DE KIMAREN EN HUNNE LOTGEVALLEN . . . . » 0,90.

VONDELS GIJSBRECHT VAN AMSTEL, met Aanteekeningen » 2,50.

OUD NEDERLANDSCH RIJM EN ONRIJM . . . . » 1,50.

Bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ, te *Utrecht*, is uitgekomen:

BRIEDIE

OVER DE PLIGTEN EN DEN LEVENSWANDEL

VAN

STUDENTEN IN DE MEDICIJNEN EN JEUGDIGE GENEESHEEREN.

Prijs *f* 0,50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN,

WOENSDAG, 13 October.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	$63\frac{11}{16}$	$63\frac{3}{4}$	$63\frac{3}{4}$
Dito Certificaten	» 3	»	76	76	76
Dito dito	» 4	»	$95\frac{15}{16}$	$95\frac{7}{8}$	$95\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	$95\frac{3}{16}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	75	$75\frac{1}{8}$	75
Dito dito	» 5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$107\frac{7}{8}$	108	108
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	107	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	$91\frac{1}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$90\frac{5}{8}$	91	91
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4	»	$88\frac{1}{2}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500	»	$160\frac{1}{2}$	161	—
SPANJE, Obligatiën	à 1	pCt.	$25\frac{11}{16}$	$25\frac{7}{8}$	$25\frac{3}{4}$
Dito Obligatiën	» 3	»	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$46\frac{3}{4}$	$46\frac{13}{16}$	$46\frac{3}{4}$
Bewijzen Coupons			$3\frac{5}{16}$	$3\frac{3}{8}$	$3\frac{5}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	$68\frac{3}{8}$	—	—
Dito Metall.	» 5	»	78	$76\frac{3}{4}$	—
Dito Nieuwe	» 5	»	$90\frac{3}{16}$	$90\frac{1}{4}$	$90\frac{1}{4}$
Dito 1847	» 2½	»	$40\frac{1}{4}$	$40\frac{5}{16}$	$40\frac{5}{16}$
BELGIE, Banc.	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	$51\frac{15}{16}$	52	52
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	48	—	—
Dito dito	» 4	»	$38\frac{3}{4}$	—	—
VENEZUELA	» 3½	»	—	—	—
MEXICO	» 5	»	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën			$4\frac{3}{4}$	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.